

ÄGARUTÖVNING 2023

Carnegie Fonder påverkar bolagen i fonderna genom ett aktivt ägarengagemang, som syftar till att bevara eller öka avkastningen på fondernas placeringar. Carnegie Fonders ägarutövning omfattar innehaven i bolagets alla fonder. Ambitionen är att rösta på alla bolagsstämmor. Ägarengagemang är en kontinuerlig process, men det är på bolagsstämmorna som bolagens ägare har avgörandet i sina händer. Som en följd av fondernas storlek är oftast Carnegie Fonders ägarandelar störst i svenska aktiebolag, vilket innebär att Carnegie Fonder normalt har störst möjlighet att påverka svenska bolag. Carnegie Fonders ägarengagemang har därför en naturlig slagsida mot de svenska bolagen.

FOKUSOMRÅDEN

Ägarengagemanget sker i huvudsak på tre nivåer; i påverkansdialoger med företrädare för portföljbolagen, genom röstning på bolagsstämmor och genom vårt arbete i valberedningar.

Eftersom de flesta svenska årsstämmorna hålls under perioden mars-maj, påbörjades mycket av 2023 års påverkansarbete under hösten 2022 genom exempelvis proaktiva dialoger med styrelser och valberedningar, samt ställningstagande inför årsstämmor.

Inför 2023 beslöt Carnegie Fonder att fokusera ägarengagemanget på följande områden.

1. Styrelsens sammansättning. Flera bolag har styrelser som har en besvärande ojämn könsfördelning. Då vi tror att bolagen på sikt främjas av en bättre balans avser vi att verka för att fler kompetenta kvinnor föreslås som styrelseledamöter.

2. Aktieäggande. I syfte att likställa styrelseledamöters och VD:s intressen med aktieägarnas ska såväl styrelseledamöter som VD ha ett betydande aktieäggande.

3. Klimatrelaterat mål. Vi uppmanar portföljbolagen att sätta ett klimatrelaterat mål som är vetenskapligt verifierat – ett så kallat Science Based Target (SBT).

4. Rörlig ersättning. Rörlig ersättning ska länkas till såväl finansiella nyckeltal som relevanta, transparenta och kvantifierbara hållbarhetsmål.

PÅVERKANSDIALOGER

Carnegie Fonders förvaltare för löpande påverkansdialoger med företrädare för bolagen. Vid dialogerna diskuteras företagets utveckling, hållbarhetsansträngningar och bolagsstyrning. Vid en påverkansdialog har specifika synpunkter på bolagen och dess verksamheter framförts. Under 2023 har Carnegie Fonder fört 97 stycken påverkansdialoger, att jämföra med 103 stycken under samma period 2022.

I takt med att de svenska bolagens valberedningar inför årsstämmorna 2023 offentliggjorts har Carnegie Fonder kommunicerat synpunkter, oftast via epost, till vissa bolag där könsbalans i styrelsen var uppenbart skev eller där det fanns ledamöter sedan ett par år utan ägande. Det ska sägas att bland fondernas svenska innehav är det inte många bolag där vi behöver framföra synpunkter. Det är främst i mindre bolag man ligger efter.

Carnegie Fonder har också inför årsstämmorna 2023 kommunicerat till styrelserna i vissa bolag att klimatmål bör sättas samt att i de fall de finns att ledningens rörliga ersättning i någon mån kopplas till dessa mål. Återigen är det de mindre bolagen som ligger efter. Sedan ett par år är den svenska aktiebolagslagen tydligare med att den rörliga ersättningen även ska vara kopplad till bolagets hållbarhetsarbete, vilket gör att bolagen nu successivt anpassar sig till detta.

Utfallet av vår kommunikation inför årsstämmorna 2023 redovisas under rubriken Bolagsstämmor nedan. Det är naturligtvis svårt att veta i vilken utsträckning Carnegie Fonders agerande har varit avgörande, men vi kan konstatera att i 48% av fallen har de kontaktade bolagen uppfyllt eller närmast sig Carnegie Fonders krav.

BOLAGSSTÄMMOR

Bolagsstämmor är en naturlig del av vår aktiva förvaltning för att skydda värdet av investeringarna och skapa god avkastning i de portföljer vi förvaltar. Bolagsstämmorna utgör den formella möjligheten att påverka bolagen. Målet är att rösta på samtliga stämmor där fonderna har placeringar. Som en direkt följd av fondernas storlek har Carnegie Fonder som nämnts tidigare störst andelar i svenska aktiebolag. Ambitionen är att närvara fysiskt och rösta på de bolagsstämmor där fondbolaget tillhör de tio största ägarna eller där placeringen utgör över en procent av bolagets totala förvaltade kapital. I andra fall röstar Carnegie Fonder genom ombud. Det sistnämnda förfarandet används också regelmässigt på bolagsstämmor utanför Sverige.

Carnegie Fonder har en arbetsgrupp som bereder samtliga frågor som ska behandlas av stämmorna. Arbetsgruppens förslag till röstning utgår ifrån den av styrelsen fastställda Policyn för ansvarsfulla investeringar och ägarengagemang samt interna regler för strategier vid utövande av rösträtt vid bolagsstämma. Förslagen förankras hos berörda förvaltare innan rösterna avges.

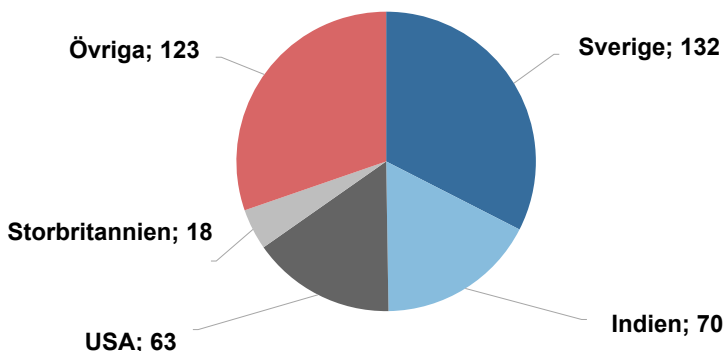
Vid bolagsstämmorna under 2023 har Carnegie Fonder röstat enligt nedan.

	Antal	Andel, %
Bolagsstämmor	406	92,9%
Totalt röster FÖR*	11 601	95,5%
Totalt röster EMOT*	356	2,9%
Totalt röster AVSTÅ*	186	1,5%

*Avser förslag lämnade av respektive bolag.

Huvudförklaringen till att vi inte har röstat vid samtliga stämmor är att Carnegie Fonder under våren 2023 beslöt att avstå från att rösta vid stämmor i ryska bolag till följd. Beslutet grundar sig i det faktum att Rysslands krig i Ukraina lett till en situation där de ryska bolagens oberoende av staten kan ifrågasättas. I några enstaka fall beror det också på att vi varit i färd med att avveckla placeringen. Beaktat detta kan vi ändå konstatera att vi hittills under 2023 i stort sett uppnått vårt mål att rösta vid alla stämmor där vi är röstberättigade.

ANTAL RÖSTADE STÄMMOR

STYRELSESNAS MÅNGFALD

Under hösten 2022 kontaktade Carnegie Fonder ett antal valberedningar med synpunkter på respektive bolags könsbalans i styrelsen. Dessa bolag var Annhem Fastigheter, Atlas Copco, New Wave, Nordisk Bergteknik, Norva 24 och Tobii. Även ABB kontaktades även om bolaget inte har någon valberedning. ABB, Annhem Fastigheter, Atlas Copco, New Wave och Norva 24 ökade sin kvinnoandel i samband med årsstämmorna 2023. Följaktligen gick det åt rätt håll i fem av sju bolag även om Annhem och Norva24 måste arbeta vidare med frågan. I de flesta svenska bolag är kvinnoandelen hygglig, men det är uppenbart att vissa valberedningar har svårt att sätta ett värde på mångfald i styrelserummet. I de fall där könsbalansen föreslogs vara fortsatt skev föranledde inte det att vi röstade emot enskilda ledamöter.

STYRELSELEDAMÖTERNAS AKTIEÄGANDE

Valberedningarna i Annhem Fastigheter, Essity, John Mattson, Nordic Waterproofing, Skanska, Tobii, Tobii Dynavox och Volvo kontaktades under hösten 2022 med uppmaning om att föreslå styrelseledamöter som har eller planerar att förvärva ett aktieäggande i bolaget. Carnegie Fonder anser att det är rimligt att kräva att ledamöter efter tre år i styrelsen har ett aktieäggande. Nämnda bolag uppfyllde inte detta under 2022. Vi kan konstatera att andelen långvariga ledamöter utan ägande minskade i Essity och John Mattson i samband med årsstämmorna 2023. I övriga kontaktade bolag är läget fortsatt bekymmersamt. Det gäller i viss mån även Essity där en långvarig ledamot fortfarande saknar aktier. Obegripligt att det finns valberedningar som anser att styrelsens ska utgöras av ledamöter som företräder andra intressegrupper än aktieägarna. För Carnegie Fonders del är det besvärande att Nordic Waterproofing finns med på listan med flera ledamöter utan aktieäggande då vi ingått i valberedningen. I övriga fall röstade vi på årsstämmorna emot omval av mångåriga styrelseledamöter utan aktieäggande.

AVSAKNAD AV KLIMATMÅL

Inför 2023 kontaktade Carnegie Fonder styrelserna i Elanders, Momentum Group, New Wave, Nordisk Bergteknik, Stendörren, TF Bank och Tobii Dynavox med anledning av att bolagen saknade relevanta och mätbara klimatmål. Av dessa har nu Elanders och Stendörren satt sådana mål. Vidare har New Wave och Nordisk Bergteknik uttryckt en ambition att till nästa år presentera mål som vi efterlyser.

KOPPLING MELLAN LEDNINGENS ERSÄTTNING OCH BOLAGENS KLIMATMÅL

Carnegie Fonder kontaktade under 2022 även styrelserna i bolag där ledningens rörliga ersättning inte var kopplad till bolagens klimatmål. Bulten, Duni, Electrolux Pro, NCC, Nordic Waterproofing, Sandvik och Tobii. hamnade på den listan. Av dessa har nu Duni, Electrolux Pro och NCC infört adekvata villkor.

VALBEREDNINGAR

Carnegie Fonder har inför årsstämmor 2023 deltagit i valberedningsarbetet i alla de bolag där vi kvalificerat oss genom fondernas ägande. Sammantaget har vi deltagit i följande valberedningar.

BOLAG	REPRESENTANT	POSITION
Atrium Ljungberg	Hans Hedström	Ledamot
Bulten	Viktor Henriksson	Ledamot
Duni	Hans Hedström	Ledamot
John Mattson	Simon Blecher	Ledamot
Karnov	John Strömgren	Ledamot
Momentum Group	Mattias Montgomery	Ledamot
NCC	Simon Blecher	Ledamot
Netel	Hans Hedström	Ledamot
Nordic Waterproofing	Viktor Henriksson	Ledamot
Tebede	Anna Strömberg	Ledamot

